

OD SVETOG FRANJE UČIMO PJEVATI

Propovijed fra Bože Milića na euharistiji prilikom Framafesta 2010.

Sveti Franjo je bio čovjek pjesme. On je uvijek pjevao. Njegov je život postao pjesma i on je bio čovjek duše i srca, čovjek iskrenih osjećaja i pokreta duha, jer pjevanje dolazi iz duha, iz srca. Ali, posebno je zanimljiva stvar da je Franjo pjevao do kraja života i da je pjevao kad je onemoćao, kad nije bilo lako pjevati, jer pjevanje traži i malo fizičkog napora. On na samrtnoj postelji traži braću da mu pjevaju: Pjevajte braćo. Mi znamo da u takvim trenucima pjesma nikome ne pada na pamet, a on kao jednu od svojih posljednjih želja traži da mu pjevaju. A zašto bi to Franjo činio. Zašto bi na samrtnoj postelji tražio pjesmu. Zato jer mu je smrt bila sestra a Sunce brat. A tko bi mu drugi bio bolji pratitelj na drugu obalu od sestre pjesme. Zato je pjesma u tom trenutku prikladna, zato nije zazorna. Nije sramota. I to su braća i poslušala i pjevala Franji. Pjevala mu da zadnje trenutke ovozemaljskog života provede u pjesmi da zadnje što čuje na ovome svijetu bude pjesma.. Htio je odavde ponijeti najljepše i htio je da to bude pjesma.

Eh, pjesma, pjesma. I sad mi tu pjevamo i mi smo k'o sveti Franjo. Nije to baš tako. Ako mi samo budemo pjevali pjesme, duhovne tematike, franjevačke ako hoćete, i ako budemo ponavljali Franjo ovo Franjo ono – nije to ono što je Franjo u svom životu ostvario. Nego bismo mi trebali doći do unutarnjeg poticaja, do početka, do izvora koji je Franju gonio da pjeva, koji ga je gonio da se izražava ne običnim riječima, nego pjesmom, melodijom stihovima. Nešto ga je potaklo i on bi spontano pjevao i svirao izbacivao i izmišljao stihove i pjesme ili bi pjevao dijelove Svetoga pisma. Kako do tog doći, kako da mi postanemo spontani pjevači, kako da mi postanemo Božji trubaduri kao sveti Franjo, što to nas treba dirnuti da odjednom zapjevamo. I u Franjino su vrijeme ljudi pjevali ali nitko nije pjevao kao on. I u Franjino je vrijeme bilo vrsnih pjevača, divnih anđeoskih glasova, muških i ženskih, dječjih i odraslih, i oni su bolje pjevali od svetog Franje. Ali on nije ostao upamćen po tenoru, baritonu ili basu, po koloritu, zvonkosti ili čistoći glasa, po nevjerojatnom sluhu i točnoj intonaciji, Franjina glazba je bila neka druga, ona je dolazila odnekle drugo i Franjina glazba nisu bile note, to je bilo nešto iznad nota, nešto na što su note tek malko upućivale. Njegova je pjesma otkrivala čovjeka koji je nešto otkrio i ne zna kako da to drugima prenese nego pjesmom, radošću, veseljem, ne može se objasniti riječima, samo slikama, samo kliktanjem, samo glasom drugačijim od svakodnevnog govora. I sad se mi sastali ovdje i pjevamo i mi smo ko sveti Franjo. Malo sutra.

Ali moramo pjevati braćo. I kad nam se ne pjeva moramo pjevati. I mi pjevamo unatoč svemu. Mi pjevamo zato što pjesmom pobjeđujemo, mi pjevamo da bismo sudjelovali, da bismo bili dio ovog zbora, pjevanjem zaboravljamo, pjevanjem praštamo, pjevanjem prelazimo preko stvari, sukoba, pjevanjem premošćujemo prošlost, preskačemo zidove briga, opterećenja, pjevanjem dotičemo najskrovitije dijelove svoga srca koje ne možemo dotaknuti običnim govorom jer ih običan govor ne može doseći, on nema krila kao što ih ima pjesma. Pjesma leti i čovjek s pjesmom kao da leti i pjesma ga nosi. I tako je Franjo letio kroz život.

Isus je prošao ovom zemljom čineći dobro. To je jedna od najljepših rečenica u Svetom pismu. Prošao je zemljom čineći dobro. A sveti Franjo je kao drugi Krist prošao zemljom pjevajući. Prošao je zemljom pjevajući. Nije ga ubila frustracija, nije ga ubila sekirancija, nije se dao uhvatiti u klopku neprestanog razmišljanja o problemima i brigama. Jer kome je do pjesme ako stalno razmišlja o problemima, samo problemi, problem na problem – kako ćeš pjevati. Moraš ostaviti probleme. Moraš ih pustiti – oni su tu, ti ih ostavi, ostavi na jedan trenutak, kao što smo mi ulazeći u ovu crkvu ostavili sve i sad smo tu na svetoj misi i ništa nam drugo nije važno. Franjo nije pjevao nekome, nekom slušatelju ili slušateljici, on nije koncertirao, Franjo je pjevao jer je morao pjevati, morao je izraziti pokrete svoje duše i svoga duha, morao je izraziti ono što je vidio svojim očima, osjetio svojim njuhom i čuo svojim ušima i spoznao svojom glavom i nije imao boljeg izražaja nego pjevati. Pjevati.

Kad neka dvorana od 1000 mjesta bude posve popunjena, više ne može nitko stati. Hajd, neka se popune i oni hodnici sa strane s još tristo ljudi. Tada više doslovno nema mjesta. Međutim, ima nešto što može bez problema zauzeti sav ostali prostor u toj dvorani, a da nikome ne zasmeta. To bi bio recimo, zvuk, ton glas. I kad je dvorana dupkom puna, za zvuk nema problema i ne nedostaje mjesta. On posve ispunji dvoranu i ne zauzme ničije mjesto.

Tako je to nekako i s Bogom, koji ulazi u naše živote. Ponekad pomislimo daće potpuno osvojiti naš život i da za nas neće ništa ostati. Da ćemo morati potisnuti sve svoje želje...

Sveti Franjo je uvijek pjevao, kod njega je pjesma uvijek imala mjesta. Nije on bio glazbenik po zvanju, ni pjesnik, premda je napisao neke od najljepših stihova uopće u svojoj Pjesmi Bratu Suncu. On je bio pjesnik i glazbenik po svom životu, to je bio njegov životni stav. On je pjesmom komunicirao sa životom, prirodom, ljudima, biljkama i životinjama. Zato što se neke emocije i ideje mogu izreći samo tako i nikako drugačije, to je bio njegov način izražavanja.

Znamo da nam se ne pjeva baš uvijek, za pjevanje se traži posebno raspoloženje duha. A Franjo je bio tako raspoložen, veseo i jednostavan čovjek da je pjevao i nakon što su ga razbojnici na putu opljačkali i bacili u neku jamu. On se izranjavan i izubijan izvukao iz rupe i nastavio dalje pjevajući.

Kakve je oči imao sveti Franjo, da je vidio toliko ljepote i toliko razloga za pjesmu. Kako je on sve to uspio primijetiti? Što ga je tjeralo da pjeva, jer znamo da se ne pjeva često iz čista mira. Potreban je neki unutarnji poticaj, neki razlog.